

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC KINH TẾ VÀ QUẢN TRỊ KINH DOANH

LÂM DUY TÀNG

NGHIÊN CỨU TÁC ĐỘNG
CỦA “DỰ ÁN PHÁT TRIỂN KINH DOANH
VỚI NGƯỜI NGHÈO NÔNG THÔN TỈNH CAO BẰNG”
ĐẾN THU NHẬP CỦA NGƯỜI DÂN TẠI HUYỆN
HÀ QUẢNG TỈNH CAO BẰNG

LUẬN VĂN THẠC SĨ KINH TẾ
CHUYÊN NGÀNH: QUẢN LÝ KINH TẾ

THÁI NGUYÊN - 2015

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC KINH TẾ VÀ QUẢN TRỊ KINH DOANH

LÂM DUY TÀNG

**NGHIÊN CỨU TÁC ĐỘNG
CỦA “DỰ ÁN PHÁT TRIỂN KINH DOANH
VỚI NGƯỜI NGHÈO NÔNG THÔN TỈNH CAO BẰNG”
ĐẾN THU NHẬP CỦA NGƯỜI DÂN TẠI HUYỆN
HÀ QUẢNG TỈNH CAO BẰNG**

Chuyên ngành: Quản lý kinh tế

Mã số: 60.34.04.10

LUẬN VĂN THẠC SĨ KINH TẾ

Người hướng dẫn khoa học: PGS.TS. NGUYỄN THỊ GÁM

THÁI NGUYÊN - 2015

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan rằng đây là công trình nghiên cứu độc lập của tôi. Các số liệu và kết quả nghiên cứu trong luận văn này là trung thực và chưa từng được dùng để bảo vệ một học vị nào.

Tôi xin cam đoan rằng, mọi sự giúp đỡ cho việc thực hiện luận văn đã được cảm ơn và các thông tin trích dẫn trong luận văn này đều được chỉ rõ nguồn gốc.

Tác giả luận văn

Lâm Duy Tàng

LỜI CẢM ƠN

Trong suốt quá trình học tập và nghiên cứu tại Trường Đại học Kinh tế và Quản trị Kinh doanh - Đại học Thái Nguyên, tôi đã nhận được sự quan tâm giúp đỡ nhiệt tình của tập thể các Phó Giáo sư, Tiến sĩ, tập thể các nhà khoa học, bạn bè, đồng nghiệp và gia đình đã là nguồn cổ vũ, động viên quan trọng để tôi hoàn thành luận văn của mình.

Nhân dịp này, tôi xin bày tỏ lòng cảm ơn sâu sắc đến Ban giám đốc Đại học Thái Nguyên, Ban Đào tạo - Đại học Thái Nguyên, Trường Đại học Kinh tế và Quản trị Kinh doanh, Phòng Đào tạo, UBND huyện Hà Quảng, Phòng Nông Nghiệp và Phát triển Nông thôn, Phòng Lao động - Thương Binh và Xã hội, Cục Thống kê, Sở Tài chính, Sở Nội vụ, Ban Giám nghèo tỉnh Cao Bằng đã tạo mọi điều kiện để giúp đỡ tôi hoàn thành luận văn.

Tôi xin bày tỏ lòng biết ơn sâu sắc đến cô giáo hướng dẫn PGS.TS. Nguyễn Thị Gấm, giảng viên Trường Đại học Kinh tế và Quản trị Kinh doanh đã tận tình hướng dẫn và giúp đỡ để tôi hoàn thành luận văn này.

Cuối cùng, tôi xin bày tỏ lòng biết ơn các nhà khoa học, các thầy, cô giáo, bạn bè và đồng nghiệp đã giúp đỡ tôi hoàn thành luận văn này.

Xin chân thành cảm ơn!

Thái Nguyên, tháng 12 năm 2015

Tác giả luận văn

Lâm Duy Tàng

MỤC LỤC

LỜI CAM ĐOAN	i
LỜI CẢM ƠN	ii
MỤC LỤC.....	iii
DANH MỤC CÁC CHỮ VIẾT TẮT	vi
DANH MỤC CÁC BẢNG.....	vii
DANH MỤC BIỂU ĐỒ	viii
MỞ ĐẦU	1
1. Sự cần thiết nghiên cứu đề tài	1
2. Mục tiêu nghiên cứu.....	2
3. Đối tượng và phạm vi nghiên cứu.....	3
4. Ý nghĩa khoa học và thực tiễn của đề tài	3
5. Bố cục của luận văn	4
Chương 1. CƠ SỞ LÝ LUẬN, THỰC TIỄN VỀ THU NHẬP VÀ TÁC ĐỘNG CỦA DỰ ÁN TỐI THU NHẬP CỦA NGƯỜI NGHÈO NÔNG THÔN.....	5
1.1. Cơ sở lý luận về thu nhập và tác động của dự án tới người nghèo nông thôn	5
1.1.1. Cơ sở lý luận về thu nhập.....	5
1.1.2. Tác động của dự án phát triển kinh doanh tới người nghèo nông thôn	7
1.1.3. Các hoạt động của dự án nhằm tăng thu nhập của người nghèo nông thôn	11
1.1.4. Các yếu tố ảnh hưởng tới thu nhập của hộ.....	12
1.2. Kinh nghiệm nâng cao thu nhập cho người nghèo nông thôn ở trong và ngoài nước	14
1.2.1. Các hoạt động dự án hỗ trợ cho người nghèo trên thế giới.....	14
1.2.2. Các hoạt động dự án hỗ trợ cho người nghèo ở trong nước	16
1.2.3. Bài học kinh nghiệm rút ra cho huyện Hà Quảng, tỉnh Cao Bằng.....	17
Chương 2. PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU.....	22
2.1. Các câu hỏi nghiên cứu	22
2.2. Phương pháp nghiên cứu của đề tài	22
2.2.1. Chọn điểm nghiên cứu	22
2.2.2. Phương pháp thu thập số liệu.....	23
2.2.3. Phương pháp phân tích.....	27

2.3. Hệ thống các chỉ tiêu nghiên cứu	29
2.3.1. Yêu cầu của các chỉ tiêu đánh giá hiệu quả kinh tế	29
2.3.2. Hệ thống các chỉ tiêu đánh giá thu nhập và mức sống của hộ nông dân.....	29
2.3.3. Hệ thống các chỉ tiêu đánh giá kết quả hoạt động sản xuất	29
2.3.4. Các chỉ tiêu phản ánh về hiệu quả/1 lao động.....	30
2.3.5. Các chỉ tiêu phản ánh hiệu quả sản xuất/1 ha	30
2.3.6. Các chỉ tiêu phản ánh hiệu quả của vốn đầu tư (IC)	30
2.3.7. Các chỉ tiêu phản ánh kết quả sản xuất kinh doanh của các hộ	31
Chương 3. TÁC ĐỘNG CỦA "DỰ ÁN PHÁT TRIỂN KINH DOANH VỚI NGƯỜI NGHÈO NÔNG THÔN CAO BẰNG (DBRP)" ĐẾN THU NHẬP CỦA NGƯỜI DÂN TẠI HUYỆN HÀ QUẢNG TỈNH CAO BẰNG	32
3.1. Đặc điểm địa bàn nghiên cứu.....	32
3.1.1. Vị trí địa lý, địa hình, khí hậu thủy văn của huyện Hà Quảng.....	32
3.1.2. Tài nguyên thiên nhiên.....	33
3.1.3. Điều kiện kinh tế - xã hội của huyện Hà Quảng tỉnh Cao Bằng	37
3.1.4. Những thuận lợi, khó khăn cơ bản trong những năm vừa qua về phát triển Nông Lâm Nghiệp.....	40
3.1.5. Vai trò, chức năng, nhiệm vụ và cơ chế hoạt động của dự án DBRP Cao Bằng ...	41
3.2. Thực trạng tác động của “Dự án phát triển kinh doanh với người nông thôn tỉnh Cao Bằng” đến thu nhập của người dân huyện Hà Quảng, tỉnh Cao Bằng.....	45
3.2.1. Các hoạt động của dự án nhằm nâng cao thu nhập cho người dân	45
3.2.2. Đánh giá thực trạng tác động “Dự án phát triển kinh doanh với người nông thôn tỉnh Cao Bằng” đến thu nhập của người dân huyện Hà Quảng, tỉnh Cao Bằng của các đối tượng nghiên cứu.....	47
3.3. Các yếu tố tác động đến mối quan hệ của Dự án đối với sự phát triển kinh tế và đời sống người dân tại huyện Hà Quảng tỉnh Cao Bằng	66
3.4. Các yếu tố tác động tới thu nhập của các hộ dân vùng nghiên cứu	68
3.5. Yếu tố ảnh hưởng tới tác động của dự án DBRP tới thu nhập của hộ nông dân	70
3.6. Đánh giá chung về dự án DBRP	72
3.6.1. Những kết quả đạt được	72
3.6.2. Hạn chế và nguyên nhân	73

Chương 4. ĐỊNH HƯỚNG VÀ GIẢI PHÁP NÂNG CAO THU NHẬP CỦA NGƯỜI DÂN TẠI HUYỆN HÀ QUẢNG TỈNH CAO BẰNG.....	74
4.1. Định hướng nâng cao thu nhập của đồng bào dân tộc huyện Hà Quảng tỉnh Cao Bằng	74
4.2. Giải pháp tăng cường sự ảnh hưởng đến nâng cao thu nhập của đồng bào huyện Hà Quảng tỉnh Cao Bằng.....	77
4.2.1. Giải pháp về nâng cao chất lượng lao động	77
4.2.2. Giải pháp về mở rộng và sử dụng diện tích sản xuất có hiệu quả	78
4.2.3. Giải pháp về vốn	79
4.2.4. Giải pháp nâng cao trình độ học vấn.....	80
4.2.5. Giải pháp về việc tham gia dự án.....	81
4.3. Một số kiến nghị.....	86
4.3.1. Đối với Chính phủ.....	86
4.3.2. Đối với Bộ NN & PTNT và các Bộ ngành của Trung ương.....	87
KẾT LUẬN	88
TÀI LIỆU THAM KHẢO	91
PHỤ LỤC	95

DANH MỤC CÁC CHỮ VIẾT TẮT

BCĐ	Ban chỉ đạo
C	Khấu hao tài sản cố định.
CIGs	Nhóm sở thích
CN	Công nghiệp
CT	Chương trình
ĐBKK	Đặc biệt khó khăn
DBRP	Phát triển kinh doanh với người nghèo nông thôn Cao Bằng
DV	Dịch vụ
FDI	Đầu tư trực tiếp nước ngoài
GDP	Tổng thu nhập quốc nội
GNP	Tổng thu nhập quốc dân
GO	giá trị sản xuất kinh doanh
GTNT	Giao thông nông thôn
GTSX	Giá trị sản xuất
HTX	Hợp tác xã
IC	Chi phí trung gian
IFAD	Quỹ Phát triển nông nghiệp quốc tế
KHPTKT-XH	Kế hoạch phát triển kinh tế - xã hội
LĐ	Lao động
MI	Thu nhập hỗn hợp
NLN	Nông lâm nghiệp
NN&PTNT	Nông nghiệp và phát triển nông thôn
ODA	Hỗ trợ phát triển chính thức
QLDA	Quản lý dự án
TCKH	Tài chính kế hoạch
TCPCPNN	Tổ chức phi chính phủ nước ngoài
TS	Thủy sản
TSCĐ	Tài sản cố định
TSLĐ	Tài sản lưu động
TSXKD	Thuế sản xuất kinh doanh
TTCN	Tiểu thủ công nghiệp
UBND	Ủy ban nhân dân
WB	World bank
VBARD	Ngân hàng nông nghiệp và phát triển nông thôn

DANH MỤC CÁC BẢNG

Bảng 3.1.	Tình hình sử dụng đất đai huyện Hà Quảng giai đoạn (2012-2014).....	35
Bảng 3.2.	Tình hình nhân khẩu lao động của huyện Hà Quảng tỉnh Cao Bằng giai đoạn 2012-2014	38
Bảng 3.3.	Tình hình tăng trưởng kinh tế của một số ngành chính của Hà Quảng - Cao Bằng giai đoạn 2012 - 2014	40
Bảng 3.4.	Thống kê thông tin của đối tượng nghiên cứu.....	47
Bảng 3.5.	Nguồn lực chủ yếu của các hộ nông dân trước và sau khi có Dự án DBRP Cao Bằng.....	54
Bảng 3.6.	Tài sản chủ yếu của các hộ nông dân trước và sau khi có Dự án DBRP Cao Bằng.....	55
Bảng 3.7.	Biến động thu nhập và chi phí sản xuất nông nghiệp bình quân tính trên hộ gia đình do tác động của Dự án DBRP Cao Bằng	57
Bảng 3.8.	Tác động của Dự án DBRP đến hoạt động phi nông nghiệp	59
Bảng 3.9.	Đánh giá hiệu quả SXKD của hộ trước và sau khi có Dự án DBRP.....	61
Bảng 3.10.	Ý kiến của các hộ điều tra về mức độ tác động sau khi có Dự án DBRP.....	63
Bảng 3.11.	Tình hình nhà ở trước và sau khi có Dự án DBRP.....	65
Bảng 3.12.	Kết quả xây dựng đường giao thông nông thôn liên xã, liên thôn bản của Huyện Hà Quảng.....	66
Bảng 3.13.	Kết quả xây dựng công trình thủy lợi cải tạo đồng ruộng.....	67
Bảng 3.14.	Mô tả tên biến sử dụng trong mô hình hàm CD.....	68
Bảng 3.15.	Kết quả hàm tuyến tính về yếu tố ảnh hưởng đến thu nhập.....	69

DANH MỤC BIỂU ĐỒ

- Hình 3.1: So sánh hiệu quả SXKD của hộ trước và sau khi có Dự án DBRP 61
- Hình 3.2: So sánh hiệu quả SXKD của hộ trước và sau khi có Dự án DBRP 62
- Hình 3.3: So sánh các loại nhà ở trước và sau khi có Dự án DBRP 65